

Dosarul nr. 2ra-9/23
2-19116675-01-2ra-04012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – S. Suvac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrii Lupyr, reprezentat de avocatul Iulian Iorga,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrii Lupyr împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare privind încasarea salariului, a penalității, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Andrii Lupyr și s-a menținut hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 09 iulie 2019 Andrii Lupyr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct” privind încasarea salariului, a penalității, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul Andrii Lupyr a indicat că, la 10 februarie 2016, conform procesului-verbal al adunării acționarilor Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A., actualmente „ASITO DIRECT” S.A., a fost desemnat în calitate de director general al companiei, cu semnarea la 16 februarie 2016 a contractului individual de muncă, pentru o perioadă determinată de un an de zile.

Părțile au început executarea contractului din ziua semnării acestuia, iar conform prevederilor pct. 3.8. din contract, în cazul încetării anticipate a relațiilor contractuale, angajatorul este obligat să plătească angajatului o compensație în sumă de un milion de lei.

Conform prevederilor pct. 2.1-2.6 din contract, angajatul a avut obligația să îndeplinească sarcinile și funcțiile sale în calitate de director general, organizarea și

gestionarea timpului de muncă lăsându-se la discreția angajatului cu respectarea condiției îndeplinirii sarcinilor aferente postului ocupat. În mod special, conform prevederilor pct. 2.6. din contract, angajatorul se obligase să creeze pentru angajat condițiile de muncă necesare bunei îndepliniri a obligațiilor acestuia.

Conform prevederilor pct. 3.1. și pct. 3.2 din contract, precum și reieșind din acordul adițional din 03 mai 2016, respectiv, ordinul nr. 081-p din 29 aprilie 2016, angajatorul s-a obligat să-i plătească angajatului un salariu stabilit în sumă de 42000 lei lunar, până la data de 20 a fiecărei luni.

Începând cu 27 iunie 2016 și până la 11 iulie 2016 reclamantul s-a aflat în concediu, conform ordinului nr. 037-c din 24 iunie 2016.

În această perioadă, 27 iunie 2016 - 11 iulie 2016, au avut loc o serie de evenimente care au influențat în mod semnificativ condițiile de muncă ale angajatului. La 08 iulie 2016 prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 34/13 din 08 iulie 2016 a fost instituită administrarea specială în privința CIA „ASITO” S.A., fapt care a dus la privarea reclamantului de posibilitatea de a munci.

În perioada de până la emiterea hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare au avut loc o serie de rețineri și percheziții la sediul angajatorului, fapt despre care angajatul Andrii Lupyr a aflat din sursele de informare în masă.

Prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 34/13 din 08 iulie 2016 Andrii Lupyr a fost înlăturat de la exercitarea funcției deținute, fără ca angajatorul să întreprindă vreo modificare a contractului individual de muncă, ultimul continuând să producă efecte.

Reclamantul a notat că în corespundere cu prevederile pct. 10.2 din contractul individual de muncă părțile se obligase să respecte întocmai prevederile Codului Muncii și ale altor acte legislative care reglementează procedura de suspendare a contractului de muncă” și conform prevederilor pct. 11.2 din contractul individual de muncă „părțile se obligă să respecte întocmai prevederile Codului Muncii și ale altor acte legislative, în cazul în care vor apărea temeiuri pentru încetarea prezentului contract”, iar conform prevederilor art. 75 alin. (4) din Codul muncii, suspendarea contractului individual de muncă și reluarea activității de muncă, [...], se face prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, contra semnătură, cel târziu la data suspendării contractului individual de muncă [...].

Reclamantul a susținut că nu i s-a comunicat niciun astfel de ordin, nefiind emisă vreo dispoziție privind suspendarea relațiilor contractuale. Pârâta nu a propus suspendarea contractului și nici încetarea contractului, precum și nu a propus nici transferarea angajatului într-o altă funcție în cadrul unității, fapt care i-ar fi putut asigura respectarea dreptului reclamantului la muncă, dar și executarea obligației angajatorului de asigurare a angajatului cu muncă.

A susținut că nesuspendarea/neîncetarea contractului s-a datorat prevederilor conținute în pct. 3.8 din contract, care arată că în caz de reziliere anticipată a acestui contract la inițiativa angajatorului, salariatului i se va plăti o compensație în mărime de 1 000 000 lei, pe seama căroră, pârâta, înțelegând că încetarea relațiilor contractuale până la termenul stabilit inițial va duce la plata compensației arătate în pct. 3.8 din contract, astfel, a preferat să mențină o stare de continuare a relațiilor de

muncă, neinformând niciodată angajatul despre posibilitatea modificării relațiilor de muncă, fie suspendarea acestora.

În opinia reclamantului angajatorul a cunoscut și în mod deliberat, nu a propus modificarea condițiilor contractului individual de muncă, prin așteptarea ajungerii la termen a acestuia. Angajatorul a avut la baza comportamentului său premisele juridice contractuale

A notat reclamantul că, nici până la și nici după instituirea administrării speciale în privința sa nu au existat proceduri disciplinare, nefiind niciodată sancționat pentru vreo abatere disciplinară, acesta fiind, de fapt, privat de dreptul său la muncă.

A susținut că la 16 februarie 2017, dată la care contractul individual de muncă a ajuns la termenul stabilit, conform pct. 1.2 din contract care reglementa durata acestuia de 1 an, până la 16 februarie 2017, de către pârâtă a fost emis ordinul nr. 10-p privind încetarea raporturilor de muncă.

La data emiterii ordinului privind încetarea raporturilor de muncă pârâta nu a efectuat calculul și plata drepturilor salariale ale reclamantului, făcând trimitere la pretinsa imposibilitate de pontare a timpului de muncă a salariatului, Andrii Lupyr, pentru perioada 11 iulie 2016 (ziua revenirii din concediu) - 16 februarie 2017 (ultima zi a perioadei determinate pentru care a fost semnat contractul individual de muncă).

De asemenea, pârâta a trecut cu vederea faptul că nu l-a asigurat pe angajat, în perioada 11 iulie 2016 - 16 februarie 2017 cu munca prevăzută de contract. Raporturile de muncă stabilite conform contractului individual de muncă din 16 februarie 2016 au continuat până în ziua de 16 februarie 2017, când a fost emis ordinul cu privire la încetarea contractului individual de muncă, pe seama ajungerii contractului la finalul termenului prevăzut.

Astfel, în tot cursul perioadei cuprinse dintre 11 iulie 2016 și 16 februarie 2017 pârâta era obligată să asigure angajatul cu munca prevăzută de contract, neexistând nicio notificare, adresare sau propunere în adresa reclamantului care să aibă ca obiect modificarea contractului, suspendarea sau încetarea acestuia.

Susține că, deoarece a avut loc o privire a angajatului de posibilitatea de a munci în perioada cuprinsă între 11.07.2016-16.02.2017, în principal prin neexecutarea obligației angajatorului de asigurare cu muncă a angajatului, cât și considerând nemodificarea contractului individual de muncă, neplata drepturilor salariale lui Andrii Lupyr aferente perioadei de timp cuprinsă între lunile iunie 2016-februarie 2017, cuantumul căreia a fost stabilit în sumă de 42000 lei lunar, restanța totală a drepturilor salariale reprezintă suma de 315000 lei.

Întârzierea plății drepturilor salariale este purtătoare de penalități legale calculate în sumă de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere până la data de 17.08.2017 și a câte 0,3% pentru fiecare zi de întârziere începând cu 18.08.2017 și până la data depunerii prezentei acțiuni, care în total reprezintă suma de 701 442 lei.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul SA „Asito Direct” în beneficiul său a salariului neachitat pentru perioada 01.07.2016-16.02.2017 în sumă de 315 000 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 701 442 lei, prejudiciul material în mărime de 300 000 lei, prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-9, vol I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă protocolar la 04 decembrie 2019, s-a dispus atragerea în proces a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 117-118, vol. I).

Pe parcursul examinării cauzei Andrii Lupyr a depus mai multe cereri de concretizare a pretențiilor din acțiune (f.d. 153-154, 237, vol. I).

Astfel, conform ultimei cereri, semnată la 08 iunie 2021, reclamantul a solicitat încasarea din contul SA „Asito Direct” a salariului restant în sumă de 315 000 lei, a penalității de întârziere pentru perioada 20.08.2016-08.06.2021 în sumă de 1 396 962 lei, a prejudiciului material în mărime de 300 000 lei, a prejudiciului moral în mărime de 250 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 15 695, 25 lei (f.d. 13-14, vol. II).

Prin hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 13 decembrie 2021, în termenul legal, Andrii Lupyr a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Andrii Lupyr și s-a menținut hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel a menționat că după plecarea reclamantului în concediu, acesta nu a mai revenit la locul de muncă, până la expirarea contractului individual de muncă – 16 februarie 2017.

Totodată, instanța constatarea notificarea reclamantului de către angajator în legătură cu expirarea contractului individual de muncă prin scrisoarea nr. 01/1-87 din 03 februarie 2017, informația fiind recepționată de către reclamant.

În baza ordinului administratorului special desemnat nr. 010-p din 16 februarie 2017 s-a dispus încetarea contractului individual de muncă cu Andrii Lupyr, în legătură cu expirarea termenului, fără achitarea vreunei plăți salariale. Urmare a încetării raporturilor de muncă, administratorul special desemnat a expediat carnetul de muncă în adresa reclamantului prin intermediul poștei (f.d. 43 verso, vol. I).

Respingând acțiunea, instanța de apel a indicat că alin. (6) al art. 42² din Legea nr. 407 din 21.12.2006 cu privire la asigurări stabilește că, pe perioada administrării speciale, drepturile și obligațiile acționarilor și ale organelor de conducere ale asigurătorului (reasigurătorului) se suspendă, fiind exercitate de către administratorul special. Cu acordul scris al autorității de supraveghere, administratorul special poate delega o parte din atribuțiile sale altor persoane.

În acest context, instanța de apel a indicat că prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 34/13 din 08 iulie 2016 a fost instituită administrarea specială în privința pârâtei, Compania Internațională de Asigurări “ASITO” S.A, fiind instituită provizoriu administrarea specială a Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A, cu desemnarea lui Viorel Bîrsanu în calitate de administrator special, cu atribuții depline de a conduce, gestiona și controla asigurătorul în conformitate cu legislația, inclusiv cu exercitarea drepturilor și obligațiilor acționarilor și ale organelor de conducere ale asigurătorului pe perioada administrării speciale (f.d. 18-19, vol. I).

Instanța de apel a conchis că suspendarea contractului individual de muncă presupune, în esență, o suspendare a principalelor sale efecte, constând în prestarea muncii și plata salariului. Organele de conducere ale Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A., consiliul de administrație, administratorul, nu erau funcționale. Mai mult, suspendarea tuturor drepturilor și obligațiilor organelor de conducere ale Companiei Internaționale de Asigurări s-a realizat prin efectul legii, și anume, a prevederilor art. 42² din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări.

În asemenea circumstanțe instanța de apel a respins afirmațiile expuse în cererea de apel referitor la neemiterea de către angajator a unui ordin de suspendare a contractului cu Andrii Lupyr, deoarece drepturile și obligațiile organelor de conducere ale Companiei Internaționale de Asigurări au fost suspendate în baza unui act administrativ emis de Comisia Națională a Pieței Financiare. Deși hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 34/13 din 08 iulie 2016 a fost contestată de apelant în instanța de judecată, aceasta fiind în vigoare, nefiind anulată în vreun fel efectele ce le-a produs (f.d. 131, 132-137, vol. I).

La 26 decembrie 2022 Andrii Lupyr, reprezentat de avocatul Iulian Iorga, a declarat recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat interpretarea eronată a legii de către instanțele de judecată, precum și faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei. În esență, a invocat aceleași argumente conținute în cererea de apel.

La data de 10 ianuarie 2023 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților copia recursului, cu propunerea depunerii unei referințe. (f.d. 210-211 vol. II).

Prin referința din 13 februarie 2023 intimata SA „Asito Direct” a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către Andrii Lupyr, reprezentat de avocatul Iulian Iorga, care are calitatea procesuală de reclamant și este îndreptățit să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată pe adresa electronică a reprezentantului recurentului Andrii Lupyr, avocatului Iulian Iorga, la data de 17 noiembrie 2022 (f.d. 184 verso vol. II). Prin urmare, recursul declarat la data de 26 decembrie 2022 este în termen.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Andrii Lupyr, reprezentat de avocatul Iulian Iorga, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Andrii Lupyr, reprezentat de avocatul Iulian Iorga, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa

cum formal invocă Andrii Lupyr, reprezentat de avocatul Iulian Iorga și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Andrii Lupyr, reprezentat de avocatul Iulian Iorga, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Andrii Lupyr, reprezentat de avocatul Iulian Iorga, împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic